

Forenede sager C-22/08 og C-23/08

Athanasios Vatsouras

og

Josif Koupatantze

mod

Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900

(anmodninger om præjudiciel afgørelse
indgivet af Sozialgericht Nürnberg)

»Unionsborgerskab — fri bevægelighed for personer — artikel 12 EF og 39 EF —
direktiv 2004/38/EF — artikel 24, stk. 2 — prøvelse af gyldigheden — statsborgere i en
medlemsstat — beskæftigelse i en anden medlemsstat — lønniveauet og
beskæftigelsens varighed — bevarelse af status som »arbejdstager« — ret til at modtage
bistandsydelse«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat D. Ruiz-Jarabo Colomer fremsat den
12. marts 2009 . . . . . I - 4588
Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 4. juni 2009. . . . . I - 4609

Sammendrag af dom

- 1. Fri bevægelighed for personer — arbejdstagere — begreb — spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et arbejdsforhold — faktisk og reel udøvelse af virksomhed (Art. 39 EF)*
- 2. Unionsborgerskab — retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område — direktiv 2004/38 — undtagelse til princippet om ligebehandling af unionsborgere (Art. 39, stk. 2, EF; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38, art. 24, stk. 2)*

3. *Fællesskabsret — principper — ligebehandling — forskelsbehandling på grundlag af nationalitet — forbud — anvendelsesområde*
(Art. 12 EF)

1. Det kan uanset det begrænsede lønniveau og den korte varighed af en beskæftigelse, såsom en kort ubetydelig beskæftigelse, der ikke er eksistenssikrende for arbejdstageren, eller en beskæftigelse, der kun lige varer i mere end en måned, ikke udelukkes, at de nationale myndigheder ud fra en samlet vurdering af det pågældende arbejdsforhold kan anse beskæftigelsen for en reel og faktisk beskæftigelse, hvorved vedkommende således kan anses for »arbejdstager« i artikel 39 EF's forstand.

riode præsterer ydelser mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger.

(jf. præmis 25, 26 og 30)

2. Hvad angår statsborgere i medlemsstaterne, der søger beskæftigelse i en anden medlemsstat, skal den undtagelse til det ligebehandlingsprincip, der gælder for andre unionsborgere end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt deres familiemedlemmer, der opholder sig i værtsmedlemsstaten, som er fastsat i artikel 24, stk. 2, i direktiv 2004/38 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221, 68/360, 72/194, 73/148, 75/34, 75/35, 90/364, 90/365 og 93/96, hvorefter værtsmedlemsstaten ikke er forpligtet til at tillægge ret til sociale ydelser til navnlig arbejdssøgende i den længere periode, de har ret til at opholde sig dér, fortolkes i overensstemmelse med artikel 39, stk. 2, EF.

Arbejdstagerbegrebet i artikel 39 EF er herved et fællesskabsretligt begreb, som ikke må fortolkes indskrænkende. Enhver person, der udøver en reel og faktisk beskæftigelse, bortset fra beskæftigelse af så ringe omfang, at den fremtræder som et rent marginalt supplement, skal anses for »arbejdstager«. Kendetegnet ved et arbejdsforhold er, at en person i en vis pe-

Statsborgere i medlemsstaterne, der søger beskæftigelse i en anden medlemsstat, og som har godtgjort en reel forbindelse til arbejdsmarkedet i denne stat, kan herved påberåbe sig artikel 39, stk. 2, EF med henblik på at modtage en økonomisk ydelse, som har til formål at lette adgangen til arbejdsmarkedet. Det tilkommer de kompetente nationale myndigheder og i givet fald de nationale retter ikke blot at fastslå, om der består en reel forbindelse til arbejdsmarkedet, men også at undersøge de forhold, der ligger til grund for ydelsen, navnlig ydelsens formål og betingelserne for dens tildeling. Formålet med ydelsen skal analyseres i forhold til resultaterne og ikke til ydelsens formelle struktur. Økonomiske ydelser, der, uanset hvorledes de betegnes i den nationale lovgivning, har til formål at lette adgangen til arbejdsmarkedet, kan således ikke anses for »sociale ydelser« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 24, stk. 2, i direktiv 2004/38.

(jf. præmis 34, 35, 40-42 og 44-46 samt domskonkl. 1)

3. Artikel 12 EF er ikke til hinder for nationale bestemmelser, der udelukker statsborgere i medlemsstaterne fra adgangen til sociale bistandsydelse, der indrømmes statsborgere i tredjelande.

Artikel 12, stk. 1, EF forbyder således inden for traktatens anvendelsesområde og med forbehold af dennes bestemmelser al forskelsbehandling på grundlag af nationalitet. Denne bestemmelse vedrører situationer, der henhører under fællesskabsrettens anvendelsesområde, hvori en statsborger i en medlemsstat udsættes for forskelsbehandling i forhold til statsborgere i en anden medlemsstat alene på grundlag af sin nationalitet, og kan ikke finde anvendelse i tilfælde af en eventuel forskellig behandling af statsborgere i medlemsstater og statsborgere i tredjelande.

(jf. præmis 51-53 og domskonkl. 2)